

Ympäristövaliokunta

Lausunto
17.2.2025

1/1

LAUSUNTO ESITYKSEKSTÄ (HE 222/2024 VP) LAIKSI JÄTTEEN JA MUUN AINEEN MEREEN LASKEMISEN AIHEUTTAMAN MEREN PILAANTUMISEN EHKÄISEMISESTÄ VUONNA 1972 TEHDYN YLEISSOPIMUKSEN VUODEN 1996 PÖYTÄKIRJAAN VUONNA 2009 TEHTYJEN MUUTOSTEN LAINSÄÄDÄNNÖN ALAAN KUULUVIEN MÄÄRÄYSTEN VOIMAANSAATTAMISESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi jätteen ja muun aineen mereen laskemisen aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1972 tehdyn yleissopimuksen vuoden 1996 pöytäkirjaan vuonna 2009 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus edistää teknologisten nielujen laajamittaista käyttöönottoa. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa talteenotetun hiilidioksidin pysyvä varastointi merenpohjaan. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää esitystä perusteltuna ja ehdotettuja muutoksia kannatettavina.

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää yleisellä tasolla huomiota siihen, että tällä hetkellä päästökaupassa hiilidioksidin talteenottoa ja pysyvää varastointia (CCS) edistetään siten, että talteenotetun ja pysyvästi varastoidun hiilidioksidin osalta ei tarvitse palauttaa päästöoikeuksia. Ehdotetun lain myötä päästökaupassa mahdollistetaan laitoksille mahdollisuus vähentää päästöjään ja päästökaupan kustannuksia edellä mainitulla tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota teknisten nielujen, eli negatiivisten päästöjen merkitykseen pidemmällä aikavälillä EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Tällä hetkellä teknisten nielujen hyödyntämisen edistämisen osalta kriittisintä on EU-sääntelyn keskeneräisyys. Ilman pitkäaikaista investointinäkömää on hankkeiden eteneminen epätodennäköistä ilman mittavia valtion tukitoimia. Komissio on käynnistämässä arvion teknisten nielujen sisällyttämisestä päästökauppajärjestelmään ja oletettavasti antamassa lainsäädäntöehdotuksen vuonna 2026.

Komission tiedonannossa teollisen hiilen hallinnasta (COM(2024) 62 final) asetetaan tavoitteet sekä kuvaillaan tarvittavia toimia teknisten nielujen laajamittaiselle käyttöönotolle. Suomelle erityisen tärkeää on edistää biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia (BECCS) sekä biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä (BECCU).

Kansallisesti teknisiä nieluja vauhditetaan rahoituksen kautta. Vuoden 2025 talousarvioon on hallitusohjelman mukaisesti varattu 140 miljoonan valtuus teknisille nieluille. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellaan asetus tuen kohdentumisesta ja sen saamisen ehdoista.